

Lietuvos
psichologų
sąjunga

KOMITETŲ ir GRUPIŲ
VEIKLOS
ATASKAITOS

2023 m. sausis - gruodis

TURINYS

<i>Edukacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	3
<i>Etikos komiteto veiklos ataskaita</i>	6
<i>Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	8
<i>Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto ataskaita</i>	10
<i>Nacionalinio EuroPsy suteikimo komiteto veiklos ataskaita</i>	11
<i>Organizacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	13
<i>Psichologinio įvertinimo ir testavimo komiteto veiklos ataskaita</i>	15
<i>Teisės psichologijos komiteto veiklos ataskaita</i>	17
<i>Vaiko psichologinės gerovės komiteto veiklos ataskaita</i>	18
<i>Aplinkos psichologijos specialistų grupės veiklos ataskaita</i>	20
<i>LGBTQIA+ psichologijos grupės veiklos ataskaita</i>	23
<i>Neuropsichologijos specialistų grupės veiklos ataskaita</i>	25
<i>Lietuvos aukštųjų mokyklų psichologų grupės veiklos ataskaita</i>	27
<i>Reprodukcinės psichologijos specialistų grupės ataskaita</i>	28

Edukacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita

EPK pirmininkas (-ė): Žydrė Arlauskaitė (nuo 2022 06 22), EPK pirmininkės pavaduotoja prof. Ala Petruolytė.

EPK nariai: Rasa Bubnienė, Raminta Gaubė, Evelina Grigienė, Virginija Guogienė, Asta Jakonienė, Agnė Laskytė, Alina Martinkutė-Vorobej, Jurga Misiūnienė, Saulė Raižienė

EPK tikslai:

- Laikantis kolegialumo ir viešumo principų atstovauti Lietuvos psychologams, dirbantiems švietimo sistemoje, šalies ir užsienio asociacijose.
- Tirti švietimo sistemoje dirbančių psichologų ir kitų švietimo institucijų bendruomenės narių veiklos aktualijas, poreikius, bei juos atliepti organizuojant kasmetines mokslines-praktines konferencijas, seminarus, diskusijas.
- Prisidėti esant poreikiui prie psichologų darbo švietimo sistemoje reglamentuojančių dokumentų koregavimo ir/ar rengimo bei teikti siūlymus LPS Valdybai, ŠMSM ir kitoms institucijoms.
- Bendradarbiauti su ugdymo bendruomenių psichologais, LPS Valdyba ir komitetais, NŠA, PPT, ŠMSM ir kitomis institucijomis.
- Bendradarbiauti su įvairiomis švietimo psichologijos srityje dirbančiomis tarptautinėmis organizacijomis ir jų psichologais, atstovauti LPS švietimo psichologus EFPA “Psychology in education” - švietimo psichologijos komitete.
- Rengti atsakymus į užklausas, skirtas LPS edukacinės psichologijos komitetui.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Edukacinės psichologijos komitete 2023 - 2024 m. ataskaitiniu periodu buvo sėkmingai plėtojama ankstesnė komiteto veikla šalies ir Europos Sąjungos psichologų lygmeniu. Pagrindinės komiteto pastangos buvo sutelktos į švietimo sistemoje dirbančių psichologų 12-tos konferencijos "Ugdymo psichologai iššūkių kontekste" (2023-03-10) organizavimą bei vykdymą ir 13-tos mokslinės praktinės konferencijos “Psichologas ugdymo procese: kasdieniška, privaloma, nereikalinga?” (2024-03-08) organizavimą.

Tęsiamas tarptautinio projekto ERASMUS+ „Parama mokytojams, siekiant įveikti nuotolinio mokymo iššūki“ (*Supporting teachers to face the challenge of distance teaching*, No 2020-1-LV01-KA226-SCH-094599), vykdymas (projekto vykdytojai: A. Petruolytė, V. Guogienė).

Aktyviai vykdomas bendradarbiavimas tiek su Lietuvos Respublikos valstybinėmis bei nevalstybinėmis organizacijomis (ŠMSM, NŠA, VU, Lietuvos kino centras, Vilniaus miesto bei kitų miestų PPT), tiek su užsienio švietimo psichologų klausimais dirbančiomis organizacijomis (EFPA, ISPA, APA, Paneuropean Universitetu, Slovakijoje).

Komiteto posėdžiai ir aptarti svarbiausi klausimai:

Per ataskaitinį periodą įvyko šeši posėdžiai: 2023 01 25; 2023 03 08, 2023 03 20, 2023 05 09; 2023 09 16, 2023 11 28. Posėdžiuose svarstyti svarbiausi klausimai: aptariamas dalyvavimo komitete bei naujų narių priėmimo klausimas (šiais metais į komiteto veiklą įsijungė dvi narės – Agnė Laskytė bei Saulė

Raižienė); aptariamoms aktualios ugdymo bendruomenės temos, kuriomis būtų svarbu šviesti specialistus; vykdomas pasirengimas LPS EPK švietimo sistemoje dirbančių psichologų 12 –tai mokslinei konferencijai bei pradėti pasirengiamieji darbai 13 –tai konferencijai; ruošiami raštai – spaudos konferencijai bei ŠMSM, atsakant į pateiktą svarstymui ŠMSM dokumentą „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo“.

EPK Parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Sistemiškai rengiami informaciniai raštai apie Edukacinio komiteto veiklą bei psichologų švietime naujienas arba aktualijas Facebook LPS paskyroje ir Mokyklų psichologijos grupėje (A. Martinkutė - Vorobej).

Išverstas į lietuvių kalbą, redaguotas, suderintas su ISPA (International School Psychology Association) Etikos komitetu bei išspausdintas Etikos kodeksas (2021 metų redakcija).

Parengtas atsakymas „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo“ ir pristatytas LR Seime vykusioje Spaudos konferencijoje (2023-03-22) (Ž. Arlauskaitė)

EPK renginiai:

Organizuota bei įgyvendinta Švietimo sistemoje dirbančių psichologų 12-toji mokslinė praktinė konferencija "Ugdymo psichologai iššūkių kontekste", kovo 10 d., Saulėtekio al. 5, MKIC, organizatoriai - Edukacinės psichologijos komitetas kartu su VU bei LPS biuru.

2023-10-19 LGBTQIA+ psichologijos grupės bei LPS EPK organizavo virtualų seminarą-diskusiją "LGBT mokiniai ir LGBT temos mokyklose". Į renginį prisijungė daugiau nei 100 dalyvių iš Lietuvos ugdymo bei kitų įstaigų (A. Martinkutė-Vorobej).

Projekto Persona rėmuose praversti seminarai Lietuvos psichologams ir socialiniams pedagogams "Mokytojo, pagalbos specialisto atsparumas ir socialinė emocinė sveikata" (2023-06-12) bei seminarai Lietuvos mokytojams „Mokytojo atsparumas stresui ir socialinė emocinė gerovė“ (2023-10-16 ir 2023-12-12)(A. Petruolytė, V. Guogienė). Projekto pagrindu parengta publikacija edukacinės psichologijos srityje.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

- Tęstinis darbas (2021-2024 m.) bendradarbiaujant su Lietuvos kino centru filmų vertinimo komisijoje (R.Bubnienė).
- Darbas EFPA (A. Petruolytė, Ž. Arlauskaitė), ISPA (Ž. Arlauskaitė) darbo grupėse.
- Pranešimas konferencijoje Bratislavoje, Slovakija (2023 03 17) "Mokytojų atsparumo nuotolinės paramos programos veiksmingumas Latvijoje, Lietuvoje ir Slovakijoje"(A. Petruolytė)
- Pranešimas Lietuvos psichologų kongrese, Vilnius, MRU2023 04 14-15) "Nuotolinės mokytojų atsparumo programos veiksmingumas Lietuvoje, Latvijoje ir Slovakijoje"(A. Petruolytė, V. Guogienė).
- Parengti bei pristatyti du pranešimai ISPA konferencijoje Bolonijoje, Italija (2023 07 05-09): "Psichologinio atsparumo didinimas per bendravimą : priemonė atsilaikyti prieš tebesitęsiančią nestabilią socialinę bei politinę situaciją Lietuvoje" bei "ISPA Europos komiteto veiklos aptarimas bei plėtra"(Ž. Arlauskaitė, E. Grigienė),

- Tęstinis darbas bendradarbiaujant su ŠMSM darbo grupėje „Švietimo pagalbos specialistų darbo ir apmokėjimo sąlygoms tobulinti“ (Ž. Arlauskaitė)

Kita EPK veikla:

Erasmus+ projekto “Parama mokytojams ir pagalbos specialistams šiandienos iššūkių kontekste įgyvendinimas bei viešinimas Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos pradinių klasių mokytojų bendruomenėje (2023-01-04 Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnybos organizuotas renginys rajono mokykloms „Bendrojo ugdymo aktualijos”, lektorė V. Guogienė, vadovė A. Petruitytė,).

2023-12-01/2023-12-02 Ž. Arlauskaitė dalyvavo darbiniam EFPA grupės “Psychology in education” susitikime Romoje, Italija, kurio metu buvo aptariamose Europos šalių edukacinių psichologų aktualijos, planuojamos kryptingos veiklos atsižvelgiant į EFPA numatytus prioritetus.

Narystė Lietuvos bei tarptautinėse asociacijose:

- Šeimų asociacijos valdyboje (A. Martinkutė –Vorobej).
- Komiteto narė A. Petruitytė, A. Martinkutė-Vorobej, Ž. Arlauskaitė yra Tarptautinių organizacijų aktyvios dalyvės:
 - Europos psichologų asociacijoje (EFPA)
 - Tarptautinėje mokyklų psichologų asociacijoje (ISPA)
 - Amerikos psichologų asociacijoje (APA)
 - Tarptautinėje elgesio tyrimų asociacijoje (ISBD)

Ataskaitą parengė: EPK pirmininkė **Žydrė Arlauskaitė**

Etikos komiteto veiklos ataskaita

EK pirmininkas (-ė): doc. dr. Roma Šimulionienė (nuo 2023-06-01), Renata Garckija (iki 2023-06-01), EK pirmininkės pavaduotoja: Renata Garckija (nuo 2023-06-01), doc. dr. Roma Šimulionienė (iki 2023-06-01).

EK nariai: Dalia Antinienė (iki 2023-09-01), Ingrida Bobinienė, Viktorija Čepukienė, Ilona Laurinaitytė, Antanas Valantinas.

Komiteto tikslai:

- Vadovaujantis Lietuvos ir Europos psichologų profesinę veiklą reglamentuojančiais dokumentais bei gerąja praktika, siekti užtikrinti LPS narių bei EuroPsy sertifikatą turinčių psichologų etikos standartų laikymąsi;
- nagrinėti nusiskundimus dėl LPS nario(-ių) galimų profesinės etikos pažeidimų;
- atstovauti LPS, sprendžiant aktualius profesinės etikos klausimus, bei teikti rekomendacijas;
- dalyvauti teisės aktu, susijusių su psichologo profesine etika, rengime;
- organizuoti ir dalyvauti su komiteto veikla susijusiuose renginiuose;
- bendradarbiauti su EFPA Etikos komitetu;
- rengti atsakymus į komitetui skirtas užklaudas.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

Etikos komitetas nagrinėjo skundus ir priėmė sprendimus dėl LPS narių profesinės etikos pažeidimų, parengti atsakymai į užklaudas dėl psichologo profesinės etikos, konsultuotasi su teisininke, aptarti aktualūs profesinės etikos klausimai. Skaitytas pranešimas (R. Garckija ir R. Šimulionienė) mokslinėje-praktinėje konferencijoje. Bendradarbiauta su EFPA Etikos komitetu. Dalyvauta LPS darbo grupės dėl Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto veikloje.

EK posėdžiai:

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 7 posėdžiai, keturi iš jų skirti skundams dėl galimų psichologų profesinės etikos pažeidimų nagrinėti. Aptarti skundų priėmimo, naujų komiteto narių pritraukimo, sklاندau bendradarbiavimo su LPS biuru, perduodant dokumentus ir užtikrinant konfidencialumą bei duomenų apsaugą, klausimai, dalyvavimas renginiuose, atsakymai psichologams, kurie kreipėsi dėl profesinės etikos klausimų, diskutuota dėl Etikos komiteto veiklos reglamento.

EK parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Baigiamas rengti Etikos komiteto veiklos reglamentas, pradėta rengti Lietuvos psichologų sąjungos Etikos komiteto nario/LPS biuro administratoriaus/LPS nario Skundo nagrinėjimo komisijos nario Konfidencialumo pasižadėjimo forma.

EK renginiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu Komitetas renginių neorganizavo. 2023-03-23 Renata Garckija ir Roma Šimulionienė dalyvavo Lietuvos psichiatrijos asociacijos organizuotoje mokslinėje-praktinėje konferencijoje

„Etiniai, teisiniai ir vadybiniai aspektai psichikos sveikatos priežiūros sistemoje“ ir skaitė pranešimą „Psichikos sveikatos specialistų bendradarbiavimas: konfidencialumas ir jo ribos“.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

LPS nuo 2013-11-15 deleguota Etikos komiteto atstovė EFPA Ilona Laurinaitytė aktyviai dalyvavo EFPA veikloje ir supažindino LPS Etikos komiteto narius su svarbia informacija ir kvietimais įsitraukti į įvairias veiklas. Pradėtas EFPA Etikos valdybos webinarų ciklas „Europos psichologijos etikos klausimai“ („Ethical Issues in European Psychology“): <https://www.efpa.eu/ethical-issues-european-psychology-efpa-board-ethics-webinar-series>

Kita EK veikla:

- Renta Garckija ir Roma Šimulionienė dalyvavo LPS sukurtos darbo grupės dėl Psichologų praktinės veiklos įstatymo veikloje.
- 2023-04-20 Renata Garckija ir Ilona Laurinaitytė dalyvavo SAM posėdyje dėl Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto.
- 2023-06-02 Roma Šimulionienė dalyvavo LPS darbo grupės dėl psichologų praktinės veiklos įstatymo susitikime su seimo nariu Linu Slušniu.
- 2023-06-23 Roma Šimulionienė dalyvavo LPS darbo grupės posėdyje dėl psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto ir Vyriausybės išvadose siūlomo Rūmų steigimo klausimų.
- Parengti atsakymai į komitetui skirtas užklausas.

Ataskaitą parengė: EK pirmininkė **Roma Šimulionienė**

Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto veiklos ataskaita

KSPK pirmininkas (-ė): Edita Žilienė, KPSK pirmininkės pavaduotoja - Palmira Kazlauskienė.

KSPK nariai: Aistė Pranckevičienė, Alicija Juškienė, Aušra Griškonytė, Aušra Norė, Dalia Guzaitienė, Ieva Salialionė, Jurgita Černiauskienė, Laura Šalčiūnaitė-Nikonovė, Rūta Sargautytė, Vilija Banevičienė, Goda Levinskaitė. Savanorė - Goda Levinskaitė.

Komiteto tikslas:

Rūpintis klinikinių ir sveikatos psichologų profesine veikla ir kvalifikacijos kėlimu.

KSPK veiklos ataskaitos santrauka:

Bendradarbiauta su: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Valstybine akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie SAM (toliau – VASPVT), Lietuvos psichiatrų asociacija, kitais LPS komitetais. Spręstas psichologinio vertinimo instrumentų poreikis, analizuotas Praktinės veiklos įstatymo projektas. Spręsti visuomenės psichikos sveikatos klausimai: sveikatos tikrinimų ir sveikatos būklės reikalavimų peržiūros pristatymas visuomenei, įvairios psichikos sveikatos priežiūros paslaugos. Suorganizuoti 2 renginiai. Parengta 13 raštų organizacijoms, 10 atsakymų į asmenų užklausas, 2 LPS naujienos.

Komiteto posėdžiai:

Per ataskaitinius metus įvyko 11 komiteto posėdžių, iš kurių 4 išvažiuojamieji, kurių metu buvo tariamasi dėl atstovavimo LPS institucijose bei renginiuose; pristatoma SAM darbo grupių, kuriose dalyvauja KSPK narės, veikla; derintos nuomonės dėl teisės aktų, gautų ir rengiamų raštų, atsakymų į užklausas; organizuoti renginiai.

KSPK parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- 2023-02-20 LPS raštas “Dėl medicinos psichologų paslaugų kodavimo ir apmokėjimo” SAM, Valstybinei ligonių kasai, akreditavimo tarnybai.
- 2023-04-26 atsakymas į raštą “Dėl LR SAM ministro įsakymo “Dėl Cezario pjūvio operacijos nėščiosios pageidavimu paslaugos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto derinimo.
- 2023-06-22 raštas Valstybinei ligonių kasai prie SAM, LR SAM Psichikos sveikatos skyriaus patarėjai Editai Bishop “Dėl medicinos psichologų paslaugų kodavimo ir apmokėjimo”
- Lrytas.lt portalui atsakymas tema “Vienatvė – mūsų laikų rykštė”, kurį parengė komiteto narė Aušra Griškonytė.
- 2023-11- 18 atsakymas į SAM raštas dėl svarbiausių psichologinio vertinimo instrumentų.
- 2023-11-30 Bernardinai.lt straipsnis „Visi medikai žino sveikos gyvensenos svarbą žmogui, tačiau ne visada ją pritaiko sau“, prie kurio prisidėjo komiteto narė Ieva Salialionė.
- 2023-12-22 svarstytas SAM raštas „Dėl Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. gegužės 21 d. įsakymo Nr. V-1163 „Dėl psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Pasiūlyta spręsti LPS Krizių komitetui.

KSKP renginiai:

- 2023-04-13 komiteto narės Ieva Salialionė ir Edita Žilienė vedė prieškongresinę diskusiją “Ar pagalba dabar nepakenks ateityje: teisių apribojimai, esant psichikos sutrikimo diagnozei”.
- 2023-10-02 kasmetinė KSPK–2023 konferencija Birštone.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

- Darbo grupėje “Psichologų praktinės veiklos įstatymo projektas ir su juo susiję klausimai” dalyvavo Edita Žilienė, Vilija Banevičienė, Palmira Kazlauskienė.
- Darbo grupėje “Dėl vaikų ir paauglių psichikos sveikatos paslaugų prieinamumo gerinimo” dalyvavo Edita Žilienė.
- Darbo grupėje, kuri nagrinėjo psichologinio vertinimo instrumentų situaciją švietimo ir sveikatos sistemose bei poreikį juos atnaujinti ir/ar diegti naujus, dalyvavo Ieva Salialionė.
- 2023-04-07 LR SAM posėdyje, kuriame svarstytas psichologinio įvertinimo instrumentų pavadinimų minėjimas ministrų įsakymuose, dalyvavo Ieva Salialionė ir Edita Žilienė.

Kita komiteto veikla:

- 2023-02-09 Konferencijoje “Kaip dirbti su psichikos sveikatos sunkumų patiriančiu žmogumi” pranešimą “Ar visi pacientai vienodi?” skaitė Edita Žilienė.
- 2023-02-17 SAM ir OECD organizuotame nuotoliniame seminare “Planning for Peer Support” dalyvavo doc. dr. Rūta Sargautytė.
- 2023-03-17 "Psichologinio įvertinimo instrumentai Lietuvoje – problema ar iššūkis?" dalyvavo Edita Žilienė, Vilija Banevičienė, Palmira Kazlauskienė.
- 2023-04-25 diskusijoje su advokatu Vaidotu Sviderskiu, kurios metu aptartas Psichologų praktinės veiklos įstatymo projektas ir su juo susiję klausimai, dalyvavo Palmira Kazlauskienė.
- 2023-05-18 konferencijoje “Moters psichikos sveikata” pranešimą “Moters senėjimo psichosocialiniai padariniai – pažeidžiamumas ir ar vidinė galia” skaitė doc. dr. Rūta Sargautytė.
- 2023-10-02 konferencijoje “KSPK – 2023” pranešimą “Skausmo psichologija: tarp teorijos ir praktikos” skaitė doc. dr. Rūta Sargautytė.
- 2023-10-02 konferencijoje “KSPK – 2023” pranešimą “Skausmo klinikos psichologas: kaip atrodo darbas su lėtinį skausmą patiriančiais klientais?” skaitė Laura Šalčiūnaitė-Nikonovė.
- 2023-10-24 Konferencijoje “Daugiadalykė senyvų žmonių priežiūra” pranešimą skaitė Palmira Kazlauskienė.
- Lrytas.lt portalui atsakymus tema “Vienatvė – mūsų laikų rykštė” parengė Aušra Griškonytė.

Ataskaitą parengė: KSPK pirmininkė **Edita Žilienė**

Krizių ir katastrofų psichologijos komiteto veiklos ataskaita

KKPK pirmininkas (-ė): Rosita Kanapeckaitė (nuo 2023-10-10), Nida Žemaitienė (iki 2023-10-10), pirmininkės pavaduotoja – Karolina Puzinaitė.

Komiteto nariai: Aina Adomaitytė, Nida Žemaitienė, Ingrida Bobinienė, Ieva Vaskelienė, Vilma Miglinė, Gustė Gramaglia, Veronika Toleikė, Gabija Kačeraite, Loreta Vaičiulė, Donata Kabelytė.

Komiteto tikslas:

Telkti psichologus, pasirengusius teikti pagalbą nukentėjusiems įvairiuose kritiniuose įvykiuose, didelio masto nelaimėse, rūpintis traumų ir katastrofų psichologijos žinių sklaida bei reikiamų kompetencijų ugdymu psichologų bendruomenėje.

KKPK veiklos ataskaitos santrauka:

2023 m. antroje pusėje vyko susitikimai su potencialiais socialiniais partneriais – priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybos, policijos, kariuomenės, kalėjimų departamento atstovėmis. Pagrindinis šių susitikimų tikslas buvo atnaujinti grupės sudėtį ir atkurti jos aktyvią veiklą.

KKPK posėdžiai:

2023 02 01 d. komiteto posėdis, gyvai, Vilniuje. Aptarti komiteto narių lūkesčiai bei poreikiai; Diskutuota apie komiteto tikslus ir uždavinius. Kiti 2023 m. posėdžiai, buvo nuotoliniai kurių metu aptarta, kaip pritraukti į grupę naujus narius, stiprinti grupės narių motyvaciją tęsti ir plėtoti komiteto veiklas.

LPS krizių ir katastrofų psichologijos komiteto narės dalyvavo SAM darbo grupės, skirtos Nacionalinio savižudybių veiksmų plano atnaujinimui 2023-2024 m. posėdyje. Posėdžio metu buvo aptariami spec. tarnybų darbuotojų kompetencijų tobulinimo ir bendradarbiavimo klausimai.

KKPK parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Ataskaitiniu laikotarpiu 2023 03 03 d. komiteto narių pranešimas „Psichologinės pagalbos ypatumai krizių ir katastrofų metu“ Vilniaus traumų psichologijos konferencijoje (Ieva Vaskelinė, Aina Adomaitytė). 2023 grupės atskiri nariai aktyviai dalyvavo krizių valdymo klausimams spręsti skirtose darbo grupėse, SAM darbo grupėje.

KKPK renginiai: -

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

Policijos departamento, Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kalėjimų tarnyba, Sveikatos apsaugos ministerijos Psichikos sveikatos skyrius.

Kita KKPK veikla:

2023 10 09 atnaujinta komiteto sudėtis.

Ataskaitą parengė: KKPK pirmininkė **Rosita Kanapeckaitė**

Nacionalinio EuroPsy suteikimo komiteto veiklos ataskaita

NEPK pirmininkas (-ė): Komitetas neturi išrinkto pirmininko. Laikiniai Komiteto veiklą koordinuoja doc. dr. Rytis Pakrošnis.

Komiteto nariai: Lilija Lukša, dr. Rytis Pakrošnis, dr. Ieva Šidlauskaitė, dr. Giedrė Genevičiūtė-Janonė, Rūta Bačiulytė ir dr. Raimonda Petrolienė prisijungė prie Komiteto veiklų, tačiau jų narystė dar nepatvirtinta EAP.

Komiteto tikslas:

Užtikrinti sklandų EFPA parengto psichologų kvalifikacijos standarto (EuroPsy) ir psichologų atitikimą šio standarto reikalavimams patvirtinančio sertifikato diegimą ir plėtrą Lietuvoje.

NEPK uždaviniai:

- Užtikrinti Lietuvos psichologų ir visuomenės informuotumą apie EuroPsy ir EuroPsy sertifikuotus psichologus.
- Užtikrinti skaidrų ir kokybišką Lietuvos psichologų atitikimo EuroPsy reikalavimams vertinimą ir jų sertifikavimą.
- Diegti ir palaikyti EuroPsy sertifikato siekiančių psichologų prižiūrimos praktikos sistemą Lietuvoje.
- Diegti ir palaikyti psichologų tęstinio profesinio tobulėjimo sistemą Lietuvoje.

Veiklos ataskaitos santrauka:

NEPK per šiuos metus:

- Per 2023 m. pratęstas 27 sertifikatų galiojimas ir atnaujinti šių psichologų profiliai EuroPsy Registre internete.
- Parengė ir pateikė privalomą Komiteto veiklos metinę ataskaitą EAC (2023 03 28).
- Pasiskirstė atsakomybės sritimis, susijusiomis su Komiteto uždavinių vykdymu.

NEPK posėdžiai:

2023 m. įvyko 2 nuotoliniai Komiteto posėdžiai, kurių metu buvo svarstoma Komiteto ateitis, sudarytas veiksmų planas, pasidalinta atsakomybės sritimis. Be to, įvyko 3 elektroniniai posėdžiai, skirti paraiškų EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimui svarstymui bei tvirtinimui.

NEPK parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Komiteto privaloma kasmetinė ataskaita EAC už 2022 m. (2023 02 28).

NEPK renginiai: -

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

Vyksta nuolatinis Komiteto susirašinėjimas su EAC dėl einamųjų EuroPsy reikalų, EuroPsy sertifikuotų psichologų Registro priežiūros darbų ir t. t.

Kita NEPK veikla: -

Tolimesni NEPK planai:

- Kreiptis į EAP dėl naujos Komiteto sudėties patvirtinimo ir išsirinkti pirmininką.
- Tobulinti ir tęsti EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimo procesą.
- Dalyvauti kasmetiniame EuroPsy nacionalinių komitetų pirmininkų ir kontaktinių asmenų susitikime ir kituose EuroPsy skirtuose renginiuose.
- Parengti EuroPsy reikalams skirtą skiltį naujai kuriamoje LPS interneto svetainėje, sukurti ir joje patalpinti EuroPsy sertifikatų galiojimo pratęsimo el. paraiškas, išversti į lietuvių kalbą ir svetainėje patalpinti naujausios redakcijos 2023 m. EuroPsy Nuostatus.
- Kartu su LPS ir kitomis psichologus vienijančiomis organizacijomis diskutuoti apie prižiūrimos praktikos sistemos kūrimo galimybes ir imtis diegti Lietuvoje EuroPsy Prižiūrimos praktikos sistemą, kuri būtina, siekiant atnaujinti EuroPsy sertifikatų teikimą.
- Kartu su LPS Valdyba, Prezidentu/-e ir bendruomene svarstyti EuroPsy reikšmę ir ateitį Lietuvoje vykstančių politinių procesų šviesoje, pvz., visi Lietuvoje galiojantys ir rengiami psichologų praktinę veiklą reglamentuojantys dokumentai, skirtingai nuo EuroPsy modelio, nenumato privalomos prižiūrimos praktikos, dažnu atveju numato ženkliai mažesnius reikalavimus tęstiniam profesiniam mokymuisi. Tokiame kontekste EuroPsy tampa nebūtinu (savanoriškai pasirenkamu), tačiau nacionalinius reikalavimus ženkliai viršijančiu, tad mažai patraukliu psichologams, sertifikavimo įrankiu. Tokia padėtis kelia grėsmę EuroPsy tapti „nišiniu“ projektu, o Lietuvos psichologijos praktikai dreifuoti tolyn nuo europietiško standartų.

Ataskaitą parengė: laikinai NEPK veiklą kuruojantis doc. dr. **Rytis Pakrosnis**

Organizacinės psichologijos komiteto veiklos ataskaita

OPK pirmininkas (-ė): Miroslav Filistovič, pirmininko pavaduotoja Rasa Pilkauskaitė-Valickienė.

Komiteto nariai: Kristina Kovalčikienė, Marija Miselytė-Žilinskė, Aurelija Stelmokienė, Tadas Vadvilavičius, Giedrė Genevičiūtė-Janonė, Deimantė Mikalauskė, Rita Jakštienė.

OPK tikslas:

Vienyti organizacinės psichologijos srityje dirbančius psichologus.

OPK uždaviniai:

- Skatinti organizacinių psichologų bendravimą ir bendradarbiavimą, apsikeitimą;
- informacija ir idėjomis organizacinės psichologijos srityje;
- Nagrinėti organizaciniams psichologams aktualius klausimus;
- Rūpintis profesiniu organizacinių psichologų ugdymu;
- Skatinti visuomenės informavimą organizacinės psichologijos srityje.

Savo veikloje Komitetas vadovaujasi Lietuvos psichologų sąjungos (toliau – LPS) įstatais, bendraisiais LPS komitetų veiklos nuostatais, bendradarbiavimo su fiziniais ir juridiniais asmenimis reglamentu, šiais nuostatais, psichologų profesinės etikos kodeksu ir Komiteto patvirtintais metiniais veiklos ir finansinių išlaidų planais.

OPK veiklos ataskaitos santrauka:

Pagrindinės LPS Organizacinės psichologijos komiteto (toliau – Komitetas) narių pastangos buvo telkiamos į:

- Kasmetinių mokslinių-praktinių Organizacinės psichologijos konferencijų „Emocijos darbe“ (2023 m.) ir „Karjeros keliai ir klystkeliai“ (2024 m.) organizavimą.
- Parengtas LPS raštas: „Dėl organizacinių ir verslo psichologų veiklos reglamentavimo“ (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai).
- Parengta Organizacinio psichologo Profesinės veiklos norma.
- Komiteto pirmininkas vykdė LPS 2022 m. veiklos ir finansinės ataskaitų, LPS prezidento ir valdybos rinkimų balsų skaičiavimo sekretoriaus pareigas.
- Parengtas informacinis pranešimas/kvietimas prisijungti prie Komiteto veiklos, vykdyta informacijos sklaida.

Komiteto posėdžiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 2 nuotoliniai ir 1 akivaizdinis Komiteto susirinkimai.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- Parengtas LPS raštas: „Dėl organizacinių ir verslo psichologų veiklos reglamentavimo“ (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai).
- Parengta Organizacinio psichologo Profesinės veiklos norma.

- Komiteto pirmininkas vykdė LPS 2022 m. veiklos ir finansinės ataskaitų, LPS prezidento ir valdybos rinkimų balsų skaičiavimo sekretoriaus pareigas.

OPK renginiai:

- Organizuota 12-oji mokslinė-praktinė Organizacinės psichologijos konferencija „Emocijos darbe“.
- PSICHOLOGAS ORGANIZACIJOJE 2023_Pranešimų santrauka leidinukas.pdf (psichologusajunga.lt)
- Vykdytas pasirengimas 2024 m. Organizacinės psichologijos konferencijai „Karjeros keliai ir klystkeliai“

Komiteto planai 2023 m. laikotarpiui:

- Nuo 2024 m. vasario 1 d. vesti psichologų dirbančių organizacijose (pvz., vykdančių darbuotojų atranką, mokymą, konsultavimą organizacijų vystymo klausimais ir pan.) intervizių grupę.
- 2024 m. kovo mėn. organizuoti naujo Komiteto pirmininko rinkimus.
- Dalyvauti 2024 m. Lietuvos psichologų kongrese.
- Pradėti organizuoti 2025 m. konferenciją (tema, vieta, formatas, lektoriai ir pan.) nuo 2024 m. rugsėjo mėn.
- 2024 m. III-IV ketv. organizuoti strateginį (išvažiuojamąjį) komiteto susirinkimą.

Ataskaitą parengė: OPK pirmininkas **Miroslavas Filistovič**

Psichologinio įvertinimo ir testavimo komiteto veiklos ataskaita

PĮTK pirmininkas (-ė): Dalia Nasvytienė (iki 2023 12 09), Sigita Girdzijauskienė (nuo 2023 12 09).

Komiteto narės: Dalia Antinienė, Dalia Bagdžiūnienė, Rasa Bubnienė, Gražina Gintilienė, Sigita Girdzijauskienė, Vida Gudauskienė, Estera Švelniūtė Ašembergė.

PĮTK tikslas:

Aktualių psichologinio įvertinimo dokumentų rengimas; konstruktyvus bendradarbiavimas su bendruomenės nariais; tinkamo psichologinio įvertinimo politikos formavimas.

PĮTK veiklos ataskaitos santrauka:

Veikėme visomis trimis nurodytomis kryptimis. Šįmet kaip niekad liudijame, kad psichologinio įvertinimo temų svarstymas ir psichologų bendruomenėje, ir už jos ribų, pakilo į aukštesnį – sprendimų priėmimo ar pasirengimo spręsti – lygmenį. Tai reiškia, kad mūsų pozicija turi būti aiškiai ir labai atsakingai artikuliuota, tad konsultacijoms su kolegomis skyrėme nemažai laiko (konkrečiai, testų legalumo ir validumo klausimais konsultavomės su Vilniaus universiteto lektore D. Butkiene).

G. Gintilienė ir S. Girdzijauskienė tęsia darbą tarpžinybinėje Švietimo, mokslo ir sporto bei Sveikatos apsaugos ministerijų atstovų darbo grupėje, sudarytoje siekiant įvertinti psichologinio vertinimo metodikų situaciją švietimo ir sveikatos sistemose, įvertinti poreikį jas atnaujinti ir / ar diegti naujas, išanalizuoti pritaikymo ir naudojimo galimybes švietimo bei asmens sveikatos priežiūrose įstaigose atliekant psichologinį vertinimą.

Nuolat atsakome į Sąjungos narių, kolegų ir su Sąjunga nesusijusių asmenų klausimus / pasiteiravimus apie psichologinio įvertinimo instrumentų taikymo ribas bei atsakomybes. Paskutinio posėdžio metu G. Gintilienė iškėlė mintį sudaryti DUK skyrelį komiteto svetainėje, tikėtinai atsakysiantį į dažniausiai pasikartojančius klausimus.

Tenka apgailestauti, kad tiesioginio darbo atsakomybės kartais apribodavo mūsų galimybes dalyvauti teminiuose renginiuose, į kuriuos komitetas yra kviečiamas.

Komiteto posėdžiai:

Turėjome du tikslingai planuotus komiteto posėdžius - 2023-10-20 ir 2023-12-09. Iškilus konkrečiam klausimui ar temai, nuolat susijungdavome konsensusui pasiekti.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- 2024 m. sausį peržiūrėjome Tarptautinės Testų Komisijos (ITC) pareiškimo „*Dėl testų ir kitų vertinimo instrumentų naudojimo mokslinių tyrimų tikslais*“ vertimą į lietuvių kalbą (2014 m. balandžio 10 d. versiją 1.2). Vertimas preliminariai priimtas ir netrukus bus patalpintas ITC svetainėje.
- 2023-10-27 d. SAM prašymu parengėme jiems raštą dėl „*Adaptavimui ir/ar atnaujinimui rekomenduojamo psichologinio įvertinimo instrumentų sąrašo*“. Mūsų prašyta išrinkti 10 svarbiausių

psichologinio vertinimo instrumentų, būtinų kuo greičiau įdiegti sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje. Pasitarę nusprendėme, kad skirstymas į grupes rangavimo principu nėra prasmingas, nes visi siūlomi instrumentai yra labai svarbūs atliekant psichologinį įvertinimą; sąrašą sudarėme atsižvelgę į tai, kurie instrumentai yra būtini psichologo darbe vertinant aktualias psichikos funkcionavimo sritis.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

- D. Bagdžiūnienė ir D.Nasvytienė 2023-05-25 bei 06-06 d. dalyvavo pasitarimuose, sušauktuose Vidaus reikalų ministerijos karo psichologijos sektoriaus psichologės D. Šliauterienės dėl psichologinio įvertinimo metodikų naudojimo karių atrankai.
- G. Gintilienė ir S. Girdzijauskienė tęsė darbą tarpžinybinėje darbo grupėje, sudarytoje tikslu įvertinti psichologinio vertinimo metodikų situaciją švietimo ir sveikatos sistemose, įvertinti poreikį jas atnaujinti ir / ar diegti naujas, išanalizuoti pritaikymo ir naudojimo galimybes švietimo bei asmens sveikatos priežiūros įstaigose atliekant psichologinį vertinimą.
- G. Gintilienė atstovauja LPS EFPA darbo grupėje (*Board of Assessment*) ir Tarptautinėje testavimo komisijoje (*ITC*). 2023-09-22 d. Padujoje (Italijoje) vykusiai EFPA konferencijai „*New Horizons in Psychological Assesment*“ G.Gintilienė, D.Nasvytienė ir D.Bagdžiūnienė parengė pranešimą „*Changes in Attitudes of Lithuanian Psychologists: are we seeing New Horizons?*“.

Ataskaitą parengė: buvusi PĮTK pirmininkė **Dalia Nasvytienė**

Teisės psichologijos komiteto veiklos ataskaita

TPK pirmininkas (-ė): Nerijus Ogintas.

Komiteto nariai: doc. dr. Alfredas Laurinavičius, doc. dr. Ilona Laurinaitytė, dr. Aleksandras Izotovas, dr. Ksenija Čunichina, dr. Virginija Klimukienė, Agnė Grušauskaitė, Aušra Augaitienė, Dovilė Gecevičė, Eglė Diliūnienė, Ignė Mamedovė, Nerijus Ogintas.

TPK tikslas:

Vienyti psichologus, dirbančius teisėsaugos institucijose, statutinėse organizacijose ar kitose srityse, susijusiose su teisės ir karo psichologija, bei atstovauti jų interesams.

TPK veiklos ataskaitos santrauka:

Komitetas apsibrėžė numatomo organizuoti renginio formatą (pavadinimą, datą, kainą, trukmę), tačiau dėl organizacinių sunkumų renginys nebuvo suorganizuotas.

Komiteto nariai siūlė iniciatyvą kuriant LPS logotipą (kuris būtų pritaikytas ir atskiriems komitetams) ir du TPK nariai (Dovilė Gecevičė ir Eglė Diliūnienė) prisidėjo prie šios komandos iniciatyvinės grupės (susisiekti su LPS Valdyba). Pasidalinta pradiniais idėjų logotipams variantais.

Išsikeltas tikslas ir sutarta su Valdyba komunikuoti esant galimybei dalyvauti renginiuose, apimančiuose teisės taikymo srityje dirbančių psichologų naudojamų ar reikalingų naudoti instrumentų kūrimo, adaptavimo, taikymo klausimus. Taip pat ir dėl teisės taikymo srityje dirbančių psichologų pareigybių pareiginių instrukcijų kūrimo klausimų.

TPK posėdžiai:

- 2023-05-23
- 2023-09-06

Kita komiteto veikla:

- Atsakyta į užklausą (gauta 2023-12-15) dėl informacijos ir pagalbos civiliniame procese suteikimo.

Ataskaitą parengė: TPK pirmininkas **Nerijus Ogintas**

Vaiko psichologinės gerovės komiteto veiklos ataskaita

VPGK pirmininkas (-ė): dr. Jurgita Smiltė Jasiulionė, pirmininkės pavaduotoja – Rimantė Eidukevičiūtė.

Komiteto nariai: Ingrida Bobinienė, dr. Vaida Kalpokienė, Gretė Kelpšaitė, Marina Guptor, Edvardas Šidlauskas, dr. Asta Adler, dr. Rima Breidokienė.

VPGK tikslai:

- Telkti su vaikais dirbančius psichologus, rūpintis jų kompetencijų kėlimu bei palaikymu.
- Rūpintis su vaikais dirbančių psichologų perdegimo prevencija.
- Vykdyti vaikų psichologinės gerovės atstovavimo veiklas karo grėsmės ir pandemijos kontekste.
- Telkti nevyriausybinės organizacijas, sprendžiant vaikų psichologinės gerovės atstovavimo klausimus.
- Prisidėti prie LPS strateginio plano įgyvendinimo.

Komiteto veiklos ataskaitos santrauka:

2023 m. komitetas daugiau dėmesio skyrė vidinėms diskusijoms apie artimiausias veiklos kryptis, komiteto veiklos sklandumo užtikrinimą, svarstė galimybes daugiau bendradarbiauti su kitais LPS komitetais. Komiteto nariai dalyvavo LPS organizuojamuose renginiuose, prisidėdami prie renginių turinio, atsakinėjo į gaunamas užklausas, atstovavo LPS kitose institucijose. Rūpinantis su vaikais dirbančių psichologų kompetencijomis, buvo organizuotas nuotolinis susitikimas su Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atstovais, inicijuota vaikų ir paauglių psichologų apklausa apie darbo su tėvais iššūkius, kurios pagrindu planuojama rengti mokymus.

VPGK posėdžiai:

2023 m. įvyko 4 komiteto posėdžiai bei 1 neformalus susitikimas. Posėdžių metu buvo planuojamos komiteto veiklos, tariamasi dėl atsakymų į komitetą pasiekusias užklausas.

Komiteto parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Parengtas atsakymas į antstolių kontoros gautą užklausą dėl to, kaip turėtų būti vykdomas teismo sprendimas dėl mažamečio vaiko grąžinimo vienam iš tėvų, kad būtų užtikrintos nepilnamečio vaiko teisės ir interesai.

Komiteto renginiai:

- 2023 m. sausio 20 d. vyko komiteto organizuotas susitikimas su Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos (toliau VVTAĮT) atstovais „Ką svarbu žinoti apie vaiko teisių apsaugos sistemą kiekvienam su vaikais dirbančiam psichologui?“. Renginio metu VVTAĮT atstovai pristatė, kaip veikia vaikų teisių apsaugos sistema ir ką svarbu žinoti apie vaiko teisių specialistų veiklą su vaikais bei šeimomis dirbantiems psichologams. Taip pat kartu su LPS Vaiko psichologinės gerovės komiteto

narėmis buvo aptarti VVTAIT specialistų ir psichologų bendradarbiavimo ypatumai bei iššūkiai, atliepta į dalyviams aktualius klausimus.

- 2023 m. lapkričio mėn. komitetas organizavo su vaikais ir paaugliais dirbančių psichologų apklausą apie iššūkius, klausimus, kylančius bendradarbiaujant su konsultuojamų vaikų tėvais. Apklausoje pagrindu planuojami tolimesni komiteto renginiai.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

Komiteto narė dr. Vaida Kalpokienė kaip Lietuvos psichologų sąjungos atstovė dalyvavo koalicijos „Psichikos sveikata 2030“ veikloje. Nuo Koalicijos "Psichikos sveikata - 2030" rugsėjo mėn. parengti pasiūlymai valdžios institucijoms dėl naujų psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtros, dėl būtinųjų permainų vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros sistemoje, dėl žmogaus teisių apsaugos principų įgyvendinimo Lietuvos psichikos sveikatos sistemoje. Pasiūlymai išsiųsti Psichikos sveikatos dienos išvakarėse, spalio 9-tąją. Gauti atsakymai iš Švietimo ir sporto ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos.

Kita VPGK veikla:

- 2023 m. birželio 1 d. komiteto narės dr. Jurgita Smiltė Jasiulionė bei dr. Asta Adler dalyvavo konferencijoje „Vaiko, paauglio psichikos sveikata“, kur skaitė pranešimus apie vaikų ir paauglių tarpusavio patyčias bei prierašumą.
- 2023 m. spalio 10 d. komiteto pirmininkė dr. Jurgita Smiltė Jasiulionė dalyvavo konferencijoje „Psichikos sveikata visose politikose“, kurioje moderavo konferencijos dalį, skirtą vaikų psichikos sveikatai bei skaitė pranešimą apie paauglių savižalą.

Ataskaitą parengė: VPGK pirmininkė **dr. Jurgita Smiltė Jasiulionė**

Aplinkos psichologijos specialistų grupės veiklos ataskaita

APS grupės pirmininkas (-ė): Audra Balundė.

Nariai: Mykolas Simas Poškus, Lina Jovarauskaitė, Dovilė Šorytė. Darbo grupės partneriai: Neringa Čėnaitė, Ingrida Povilaitienė.

APS grupės tikslai:

- Burti aplinkos psichologijos bei jai artimose srityse dirbančius specialistus;
- Sudaryti erdvę su aplinkos psichologija susijusių žinių, idėjų ir patirties mainams;
- Plėtoti aplinkos psichologijos mokslą ir praktiką Lietuvoje;
- Skelbti aplinkos psichologijos mokslo atradimus ir žinias Lietuvos žiniasklaidoje;
- Didinti Lietuvos aplinkos psichologų žinomumą tarptautinėje aplinkos psichologų bendruomenėje;
- Dalyvauti Lietuvos aplinkosaugos politikos kūrimo procesuose;
- Prisidėti prie efektyvių priemonių, skirtų klimato kaitos ir ekologinės krizės švelninimui, kūrimo Lietuvoje ir pasaulyje konsultuojant susijusius asmenis ir grupes;
- Pritraukti prestižinius aplinkos psichologijos renginius, tokius kaip pavyzdžiui ICEP į Lietuvą.

Veiklos ataskaitos santrauka:

Aplinkos psichologijos grupė buvo įkurta 2020 m. rugsėjį. Ataskaitiniu laikotarpiu grupės nariai orientavosi į mokslinių tyrimų aplinkos psichologijos tematikoje vykdymą bei paraiškų rengimą mokslinių tyrimų aplinkos psichologijos srityje finansavimui gauti. Grupės nariai dalyvavo mokslinėse ir praktinėse konferencijose, vystė tarptautines bendradarbybes, rengė aplinkos psichologijos mokslo populiarinimo turinį ir mokslo publikacijas bei teikė ekspertines konsultacijas vyriausybinėms, nevyriausybinėms ir verslo organizacijoms bei žiniasklaidai.

APS grupės posėdžiai:

2023 m. vyko šeši formalūs posėdžiai. Įvyko ir keli neformalūs iniciatyvinės grupės pasitarimai. Grupei aktualūs klausimai buvo aptariami ir kitomis elektroninėmis priemonėmis.

Darbo grupės parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

Ataskaitiniu laikotarpiu grupės nariai įvairiomis formomis pasisakė žiniasklaidoje su aplinkos psichologija susijusiais klausimais.

A. Balundės viešinimo veiklos:

- 2023 09 29 [diskusija](#) apie ekologinį nerimą
- 2023 09 26 [interviu](#) apie aplinkosaugos aktyvistus
- 2023 08 12 [diskusija](#) apie gamtos terapiją ir ekologinį nerimą
- 2023 07 20 [komentarai](#) laidoje apie medžių išsaugojimą miestuose
- 2023 07 05 [komentarai](#) apie miškų kirtimą
- 2023 07 05 [komentarai](#) apie žaliųjų erdvių ir miškų reikšmę vietos bendruomenėms
- 2023 04 17 [interviu](#) apie klimato krizę ir emocinę sveikatą
- 2023 04 12 [tinklalaidė](#) apie tvarų judumą

- 2023 04 03 [diskusija](#) apie ekologinį nerimą
- 2023 03 11 [komentaras](#) apie klimato skepticizmą
- 2023 03 08 [pranešimas spaudai](#) apie vienatvės jausmą ir draugystes paauglystėje
- 2023 03 08 [straipsnis](#) apie vienatvės jausmą ir draugystes paauglystėje
- 2023 02 18 [komentaras](#) apie ekologinį nerimą
- 2023 02 07 [interviu](#) apie ekologinį nerimą (58:45:00 - 1:04:14)
- 2023 01 28 [interviu](#) apie bendruomenių įsitraukimą į bioįvairovės išsaugojimą (26:00 - 30:55)

M. S. Poškaus viešinimo veiklos:

- 2023 08 14 [komentaras](#) apie aplinkosauginį pilietiškumą

D. Šorytės viešinimo veiklos:

- 2023 12 19 [interviu](#) apie klimato kaitos nerimą (04:54 - 23:17)
- 2023 07 31 [komentaras](#) apie vartojimo įpročius
- 2023 04 01 [komentaras](#) apie “žaliąjį smegenų plovimą”
- 2023 04 15 [komentaras](#) apie klimatui (ne)palankią mitybą
- 2023 02 18 [komentaras](#) apie ekologinį nerimą
- 2023 02 03 [komentaras](#) apie plastiko problematiką

Darbo grupės renginiai:

Ataskaitiniu laikotarpiu suorganizuoti du renginiai, kurie įvykdyti 2024 metais ir bus aprašyti kitų metų ataskaitoje. Taip pat, 2023 metais A. Balundė su *IAAP - International Association of Applied Psychology, Division 4 on Environmental Psychology* parama ir kvietimu pradėjo organizuoti prestižinę tarptautinę aplinkos psichologijos konferenciją, kuri 2025 metais bus atvežta į Lietuvą.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

Ataskaitiniu laikotarpiu A. Balundė teikė konsultacijas nevyriausybinėms organizacijoms aplinką tausojančio elgesio, jo skatinimo ir bendruomenių aplinkosauginio aktyvizmo klausimais.

Kita darbo grupės veikla:

- **Pranešimai mokslo renginiuose:**
 - Balundė, A., Kaniušonytė, G., & Žukauskienė R. (2023, Rugsjūtis). My best friend cares for nature, so do I? A longitudinal exploration of adolescents and their best friends' environmental values, self-identity, personal norms and behavior. Žodinis pranešimas European Conference on Developmental Psychology. Turku, Suomija.
 - Balundė, A., & Poškus, M. S., (2023, Birželis). Adolescents' engagement in and support for climate change
 - Balundė, A., & Poškus, M. S., (2023, Balandis). Susirūpinimo aplinka reikšmė paaiškinant paauglių susidomėjimą aplinkosauginiu aktyvizmu. Žodinis pranešimas Lietuvos psichologų kongrese. Vilnius, Lietuva.
 - Balundė, A. (2023, Kovas). Kaip padėti vaikams, kenčiantiems nerimą dėl aplinkosauginių pokyčių? Žodinis pranešimas Ugdymo psichologų konferencijoje Vilniaus universitete Mokslinės komunikacijos ir informacijos centras, Vilnius, Lietuva.

- Dalyvavimas mokslo projektuose susijusiuose su aplinką tausojančio elgesio skatinimu ir vadovavimas jiems:
 - Balundė A. yra vyresnioji mokslo darbuotoja projekte apie ekologinį nerimą Lietuvoje „[ENCORE](#)“ Visuomenės atsparumo įgalinimas atskleidžiant ekologinio nerimo ir aplinkai palankaus vartojimo ryšio mechanizmą.
 - Poškus M. S. vadovauja mokslo projektui [ENVICI](#) “Besiformuojančių suaugusiųjų aplinkosauginio pilietiškumo raidos mechanizmų tyrimas Lietuvos imtyje”. Šiame projekte dalyvauja ir Balundė A.
 - Balundė A. vadovauja mokslo projektui [BIOTraCes](#) „Biodiversity and transformative change for plural and nature-positive societies“.
 - Jovarauskaitė L. vadovauja mokslo projektui [WASTE2FRESH](#) „Smart innovative system for recycling wastewater and creating closed loops in textile manufacturing industrial processes“. Šiame projekte dalyvauja ir Balundė A. ir Poškus M. S.
 - Šorytė D. yra pirmoji pavaduojanti atstovė veiklos valdymo komitete COST veikloje CA22156 - “Transformations international Experience and Research network for Sustainable futures” ([TransformERS](#)).
 - Poškus M. S. Vykde mokslo projektą “[Besiformuojančių suaugusiųjų aplinkosauginio pilietiškumo raidos mechanizmų tyrimas Lietuvos imtyje](#)”
- Publikacijos mokslo žurnaluose ir tezės:
 - Balundė, A., & Perlaviciute, G. (2023). Are we on the same page? Exploring the relationships between environmental values, self-identity, personal norms and behavior in parent-adolescent dyads. *Journal of Environmental Psychology*, 92, 102157. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2023.102157>
 - Balunde, A. (2023). The power of environmental considerations to guide pro-environmental behavior among different people and in different contexts. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.732675789>
 - Šorytė, D. Rosa, C. D., Collado, S., & Pakalniškienė, V. (2023). The effects of nature-based interventions on individuals’ environmental behaviors: protocol for a systematic review of controlled trials. *Front. Psychol.*, 14, 1145720. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1145720>
 - Poškus, M. S. (2023). Personality Trait Patterns Moderate the Simple Model of Environmental Citizenship. *Behavioral Science*, 13(159). <https://doi.org/https://doi.org/10.3390/bs13020159>
 - Poškus, M. S. (2023). Political Beliefs as a Moderator for Predicting Environmental Citizenship through Environmental Education and Environmental Literacy. *Social Sciences*, 13(1), 13. <https://doi.org/10.3390/socsci13010013>
 - Poškus, M. S. (2023). A Longitudinal Investigation of a Partial SMEC in a Sample of University Students. *Social Sciences*, 13(1), 15. <https://doi.org/10.3390/socsci13010015>
- Veiklos tarptautinėse specialistų grupėse:
 - Balundė A. dalyvauja grupės „EFPA's Expert Reference Group on Psychology and Climate Change“ veikloje, kurios tikslas teikti mokslu grįstas žinias klimato kaitos problemoms spręsti remiantis psichologijos mokslo pasiekimais.
 - Balundė A. yra Amerikos Psichologų Asociacijos 34 divizijos „Society for Environmental, Population and Conservation Psychology“ narė.

Ataskaitą parengė: APG pirmininkė **Audra Balundė**

LGBTQIA+ psichologijos grupės veiklos ataskaita

LGBTQIA+ grupės pirmininkas (-ė): Juliana Lozovska, pirmininkės pavaduotoja Alina Martinkutė-Vorobej.

Nariai: Evelina Adakauskienė, Indrė Baltrušaitytė, Milda Baronaitė, Jokūbas Gužas, Rasa Katinaitė, Renata Kupšytė, Jolanta Latakienė, Alina Martinkutė-Vorobej, Miglė Motiejūnė, Antanas Mockus, Roberta Pečiūraitė, Grytė Ruzgė, Dovilė Stonė, Greta Šidlauskaitė, Irma Skruibienė, Olga Tropina.

Grupės partneriai: Asta Baškauskas, Akvilė Daniūnaitė (psichologė), Simona Deduchova (psichologė), Lina Januškevičiūtė (edukologė), Oksana Malinauskienė (psichologė), Dalia Mickevičiūtė (psichiatriškos psichoterapeutė).

Grupės savoriai: Domas Pijus Fabijonas.

LGBTQIA+ grupės tikslai:

- Didinti sąmoningumą LGBTQIA+ (lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių, queer, interseksualių, aseksualių ir kt. asmenų) klausimais psichologų bendruomenėje ir visuomenėje, šviesti apie LGBTQIA+ bendruomenės narių poreikius, patiriamus iššūkius ir galimas pagalbos kryptis, atlikti mokslinius tyrimus LGBTQIA+ klausimais;
- Burti psichologus ir kitus specialistus, dirbančius su LGBTQIA+ žmonėmis ir lytiškumo temomis patirties pasidalinimui bendradarbiaujant nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu;
- Atpažinti ir reaguoti į diskriminacines LGBTQIA+ atžvilgiu praktikas ar iniciatyvas tiek psichologų bendruomenėje, tiek viešojoje erdvėje;
- Teikti rekomendacijas psichologus ir kitus specialistus rengiančioms institucijoms dėl su LGBTQIA+ susijusių klausimų įtraukimo į studijų programas;
- Skatinti LGBTQIA+ psichologų gerovei palankios darbo aplinkos kūrimą.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

Per 2023 m. LPS LGBTQIA+ grupė ir toliau augo bei pasipildė naujais nariais, partneriais ir savoriais. Grupė parengė ir pristatė LGBTQIA+ sąvokų žodyną; išvertė ir išplatino darbo su LGBTQIA+ asmenimis gaires, skirtas mokykloms ir psichologų bendruomenei; organizavo specialistams skirtus mokymus LGBTQIA+ temomis; iniciavo ir išplatino poziciją dėl Nepilnamečių apsaugos įstatymo pakeitimo. Grupė metus užbaigė suorganizuodama sėkmingą tarpdisciplinę konferenciją „LGBTQ+ ir psichikos sveikata 2023“ bei mokslinę online konferenciją „LGBTQ+ tyrimai Lietuvoje“. Visus metus taip pat vyko LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės narių organizuotos intervizijos, dirbantiems su LGBTQIA+ asmenimis.

Grupės posėdžiai:

Per 2023 m. iš viso įvyko 6 grupės posėdžiai: sausio mėn. 26 d., kovo mėn. 20 d., balandžio mėn. 17 d., rugsėjo mėn. 14 d., lapkričio mėn. 7 d., gruodžio 14 d. Be šių bendrų grupės posėdžių reguliariai vyko ir mažesnių darbo grupių susitikimai.

LGBTQIA+ parengti dokumentai, reglamentai, raštai, pranešimai spaudai:

- 2023 m. kovo 29 d. pristatytas ir paskelbtas LGBTQIA+ sąvokų žodynas.
- 2023 m. balandžio 21 d. paskelbtos LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės parengtos gairės mokykloms „LGBT+ temos mokykloje: argumentai, kodėl svarbu apie kalbėtis“.
- 2023 m. balandžio mėnesį sudarytos ir paskelbtos „Naudingos nuorodos, skirtos LGBTQ+ asmenims, jų artimiesiems ir specialistams“.
- Psichologinės pagalbos gairių, dirbantiems su seksualinėms mažumoms priklausančiais asmenimis, (APA, 2021) vertimas, redagavimas, maketavimas.
- Psichologinės praktikos gairių darbui su translyčiais ir lyties vaidmens neatitinkančiais asmenimis gairių (APA, 2015) vertimas ir redagavimas.
- 2023 m. lapkričio 6 d. Lietuvos psichologų sąjunga išplatino LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės inicijuotą ir parengtą poziciją dėl Nepilnamečių apsaugos įstatymo pakeitimo.

LGBTQIA+ renginiai:

- 2023 m. vasario 23 d. dieną vyko pirmasis „LGBTQ+ pavasario“ renginys „Įvadas į LGBTQ psichologiją“. (pranešėjai dr. Rasa Navickaitė, Jokūbas Gužas ir dr. Akvilė Daniūnaitė).
- 2023 m. kovo 29 d. vyko nuotolinė diskusija, kurios metu buvo pristatymas LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės sudarytas ir išleistas LGBTQIA+ sąvokų žodynas.
- 2023 m. kovo 30 d. vyko antrasis „LGBTQ+ pavasaris“ ciklo renginys „Psichologinis darbas su neheteroseksualios orientacijos žmonėmis“ (seminaro vedėjas Jokūbas Gužas).
- 2023 m. balandžio 14-15 d. Mykolo Romerio universitete vykusiame Lietuvos psichologų kongrese - 2023: žiebiame psichologijos kibirkštį" pranešimą skaitė ir savo tyrimo duomenis pristatė LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės savanorė Rasa Katinaitė. Pranešimo pavadinimas "Internalizuoto heteroseksizmo paplitimas tarp Lietuvoje gyvenančių LGBQ+ asmenų“.
- 2023 m. balandžio 14-15 d. Mykolo Romerio universitete vykusiame Lietuvos psichologų kongrese - 2023: žiebiame psichologijos kibirkštį" pranešimą skaitė ir savo tyrimo duomenis pristatė LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės narys Jokūbas Gužas. Pranešimo pavadinimas „LGB jaunų suaugusiųjų savizudiško elgesio rizikos ir apsauginiai veiksniai: sisteminė apžvalga“.
- 2023 m. gegužės 4 d. vyko trečiasis „LGBTQ+ pavasaris“ ciklo renginys „Psichologinis darbas su translyčiais asmenimis“. (Pranešėjai Dalia Mickevičiūtė, Irma Skruibienė ir Katya Felicia Martens).
- 2023 m. spalio 19 d. vyko prieškonferencinis online renginys „LGBT mokiniai ir LGBT temos mokykloje“. Renginyje pranešimus skaitė LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės narės ir partnerės Alina Martinkutė-Vorobej, Rasa Katinaitė ir Lina Januškevičiūtė.
- 2023 m. spalio 20 d. viešbutyje „Panorama“ vyko tarpdisciplininė konferencija „LGBTQ+ ir psichikos sveikata 2023“.
- 2023 m. lapkričio 7 ir 14 d. vyko tarpdalykinė mokslinė online konferencija „LGBTQ+ tyrimai Lietuvoje“.
- Visus metus taip pat vyko LPS LGBTQIA+ psichologijos grupės narių Akvilės Daniūnaitės ir Jolantos Latakienės organizuotos intervizijos, dirbantiems su LGBTQIA+ asmenimis.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

LPS LGBTQIA+ psichologijos grupė glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvos žmogaus teisių centru, asociacija Trans autonomija, „Draugiški autizmui“ komanda.

Ataskaitą parengė: LGBTQIA+ psichologijos grupės pirmininkė dr. **Juliana Lozovska**

Neuropsichologijos grupės veiklos ataskaita

NP grupės pirmininkas (-ė): Aistė Pranckevičienė, pirmininkės pavaduotoja - Jovita Janavičiūtė-Pužauskė.

Grupės nariai: Ramunė Dirvanskienė, Albinas Bagdonas, Gabija Jarašiūnaitė, Karolina Petraškaitė, Roma Šimulionienė, Raminta Seniūnaitė-Ramanauskienė, Ieva Pocevičiūtė, Aušra Daugirdienė, Liuda Šinkariova, Miglė Šulskutė, Jovita Janavičiūtė-Pužauskė.

NP Grupės tikslas:

Burti neuropsichologijos bei jai artimose srityse dirbančius specialistus, sudaryti erdvę dalintis patirtimi ir idėjomis, plėtoti neuropsichologijos mokslą ir praktiką Lietuvoje.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

2023 metais grupė orientavosi į neuropsichologijos sritį viešinančių renginių organizavimą bei dalyvavimą kitų organizacijų organizuojamuose renginiuose. Pradėti tarptautinės nuotolinės konferencijos „Insulto neuropsichologija – tarpdisciplininė perspektyva“ organizavimo darbai. Konferencija įvyks 2024 vasario 29 d.

Taip pat buvo dirbama SAM darbo grupėse skirtose adaptuotinių testų sąrašo sudarymui (A. Pranckevičienė, R. Dirvanskienė), pagalbos demencija sergantiems organizavimui (R. Dirvanskienė), specializuotų psichologo paslaugų, įskaitant neuropsichologinį konsultavimą, plėtrai (R. Dirvanskienė, R. Seniūnaitė-Ramanauskė, A. Pranckevičienė). Grupės nariai taip pat dalyvavo VU ir LSMU iniciatyvinėje darbo grupėje, siekiančioje sukurti Klinikinės neuropsichologijos podiplominių studijų programą (A. Bagdonas, R. Grambaitė, R. Dirvanskienė, A. Pranckevičienė).

NP grupės posėdžiai:

Vyko reguliarūs grupės posėdžiai, kurie derinami prie grupės vykdomų veiklų ir renginių. Posėdžių datos:

- 2023 01 12
- 2023 02 15
- 2023 04 27
- 2023 06 19
- 2023 09 21
- 2023 10 30

NP grupės renginiai:

- 2023 04 14 Organizuotas simpoziumas Lietuvos psichologų kongrese *Neuropsichologija Lietuvoje 2023*, kuriame su bendraautoriais skaityti 4 pranešimai:

- 1) Insultą patyrusių pacientų kognityvinė rehabilitacija: įtraukiosios virtualios realybės galimybės (Jovita Janavičiūtė-Pužauskė, Liuda Šinkariova)
 - 2) Vykdomųjų funkcijų ir emocinio funkcionavimo sąsajos skirtingų psichikos sutrikimų atvejais (Karolina Petraškaitė)
 - 3) Kiekybiniai ir kokybiniai psichozės epizodą (-us) patyrusių asmenų žodinio sklandumo ypatumai (Evelina Palaitytė-Urbonė, Aistė Pranckevičienė)
 - 4) 50+ m. Amžiaus žmonių pažintinių funkcijų involiucija: hvlt-r, ace-iii ir share platformos tyrimų rezultatai (Albinas Bagdonas).
- 2023 04 14 Skaitytas plenarinis pranešimas Lietuvos psichologų kongrese „Neuropsichologija klinikinės psichologijos lauke“ (A. Pranckevičienė).
 - 2023 11 29 nuotolinė paskaita „The Neuropsychology of ALS and FTD: a clinical perspective“ (LT: „Neuropsichologiniai amiotrofinės šoninės sklerozės ir frontotemporalinės demencijos simptomai: klinikinė perspektyva“) (Prof. Sharon Abrahams).

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

Skaityti pranešimai

- 2023 03 24 - Neuropsichologinis epilepsija sergančio paciento ištyrimas (A. Pranckevičienė) - LSMU MA Neurologijos klinikos, Neurologų draugijos, Lietuvos vaikų neurologų asociacijos, Lietuvos klinikinės neurofiziologijos ir neurosonologijos draugijos ir LSMUL Kauno klinikų Epilepsijos centro organizuojamoje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Epilepsija. Ar epilepsija? Kopiant galimybių laiptais“.

Dalyvavimas diskusijoje

- 2023 10 21 - LiPSA, projektas "Psichologų dienos", diskusija "Specialistų bendradarbiavimas teikiant psichologinę pagalbą: žvilgsnis iš arčiau" (A. Pranckevičienė).

Ataskaitą parengė: NP grupės pirmininkė **Aistė Pranckevičienė**

Lietuvos aukštųjų mokyklų psichologų grupės ataskaita

LAMP grupės pirmininkas (-ė): Olga Kirejeva.

Grupės nariai: Inga Abramavičienė, Dovilė Grigienė, Vida Palaimienė, Lidija Janušonienė, Kristina Kovalčikienė, Miglė Rudytė, Rytis Pakrošnis, Olga Kirejeva, Jelena Lukoševičienė, Laura Ustinavičiūtė Klenauskė.

LAMP grupės tikslas:

Burti aukštosiose mokyklose psichologines paslaugas teikiančius psichologus, inicijuoti ir vykdyti bendrus projektus, dalintis patirtimi ir idėjomis, plėtoti tyrimus ir praktiką Lietuvoje bei bendradarbiauti su susijusiose srityse dirbančiais specialistais, siekiant prisidėti prie aukštųjų mokyklų bendruomenės narių psichologinės ir emocinės gerovės užtikrinimo.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

2023 metais grupė organizavo 5 grupės narių susitikimus. Šių susitikimų tikslas yra aptarti aktualius aukštųjų mokyklų psichologų darbui klausimus. Jų metu nariai įprastai dalinasi savo gerąja patirtimi, pasiteisinusiomis idėjomis ir praktikomis, o taip pat stengiasi palaikyti vieni kitus, jeigu jiems tenka susidurti su kriziniais konsultavimo atvejais, nelaimingais atsitikimais savo praktikoje ir pan.

Ataskaitą parengė: LAMP grupės pirmininkė **Olga Kirejeva**

Reprodukcinės psichologijos specialistų grupės ataskaita

RPS grupės pirmininkas (-ė): Justina Slavinskienė, pirmininkės pavaduotoja Anna Vinkovskienė.

Grupės nariai: Gabija Jarašiūnaitė – Fedosejeva, Giedrė Širvinskienė, Sigita Valevičienė, Milda Kukulskienė, Sigita Pūrienė, Romena Kačiniene, Erika Gibė, Ieva Miceikaitė.

RPS Grupės tikslas:

Plėtoti reprodukcinės psichologijos tematiką Lietuvoje ir vykdyti mokslu pagrįstos informacijos reprodukcinės psichologijos tematikomis sklaidą visuomenėje ir sveikatos priežiūros specialistų bendruomenėje.

Grupės veiklos ataskaitos santrauka:

Nuo įsikūrimo pradžios, grupė suformavo veikimo tikslus, grupės veikimo nuostatus, sudėliojo susitikimų tvarkaraštį. Taip pat išsiginčios kiekvieno nario smulkesnės tematikos/interesų sritys (iki gruodžio mėn.). Šiuo metu dirbama su 2024 metų veiklų planavimu.

RPS grupės posėdžiai:

Vyksta reguliariai, kartą per mėn. Trečią mėnesio penktadienį, 15 – 16.30 val. Nuotoliniu būdu, MS teams platformoje. Iki 2024 m. Sausio pirmos dienos įvyko 4 susitikimai.

RPS grupės renginiai:

2024 01 26 vyko reprodukcinės psichologijos specialistų grupės ir partnerio Vytauto Didžiojo universiteto Psichologijos katedros, organizuojama mokslinė praktinė konferencija “Reprodukcinė psichologija Lietuvoje: iššūkiai ir galimybės”. Konferencija vyko Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, Jonavos g. 66, 206 a. Pranešimus konferencijoje skaitė 3 kviestiniai lektoriai ir 6 grupės nariai. Antroje dalyje vyko valandos trukmės penki praktiniai užsiėmimai. Konferencijos metu apimtos nevaisingumo, persileidimo, nėštumo, pogimdyvinio laikotarpio temos iš psichologinės ir medikų perspektyvos.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis:

2024 01 31 pasirašyta partnerystės sutartis su VŠĮ Mediapresa, pogimdyminės depresijos centru, jo vadove N. Vildžiūnaite. Partnerystės sutartis apibrėžia bendrą veiklą kartu projekte „Pogimdyminės depresijos prevencija: sveikatos priežiūros specialistų gebėjimų atpažinti ir padėti stiprinimas“, pateiktame 2024 01 31 Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis finansuojamų projektų finansavimo konkursui (sąmata 65800.99 eurai). LPS reprodukcinės psichologijos specialistų grupės pirmininkė J. Slavinskienė ir šios grupės narės M. Kukulskienė ir S. Valevičienė yra projekto partnerių statusu.

Ataskaitą parengė: RPS grupės pirmininkė **Justina Slavinskienė**

Ataskaitą pagal LPS komitetų ir grupių pateiktus duomenis parengė:
LPS prezidentė A. Adomaitytė;
LPS biuras (S. Jurevičienė).

LPS, 2024.